

12

Hankintaoikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelun sähkötekniikkatiimin tiimipäällikön 20.12.2024 päätöksestä § 5 sähkösuunnittelupalveluiden sisäinen minikilpailutus, tarjoajan valinta (Porolahden peruskoulun perusparannus)

HEL 2024-014655 T 02 08 02 00

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hylätä Sitowise Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen koskien sähkötekniikkatiimin tiimipäällikön 20.12.2024 tekemää päätöstä § 5 Porolahden peruskoulun perusparannuksen sähkösuunnittelupalveluiden sisäinen minikilpailutus, tarjoajan valinta.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden perusteella tiimipäällikön päätöstä tulisi muuttaa.

Esittelijän perustelut

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132 §:ssä säädetään hankintaoikaisun tekemisestä. Sen mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelun sähkötekniikkatiimin tiimipäällikön 20.12.2024 tekemä hankintapäätös perusteluineen sekä muutoksenhakuohjeineen annettiin tarjoajille tiedoksi sähköpostitse 20.12.2024.

Sitowise Oy on tehnyt päätöksestä hankintayksikölle hankintaoikaisuvaatimuksen. Hankintaoikaisuvaatimus on saapunut 27.12.2024, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

Hankintaoikaisuvaatimus on tämän asian liitteenä 1.

Hankintamenettely ja hankintapäätös

Hankinnan kohteena on ollut Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan puitejärjestelyn HEL 2022-007423 mukainen Porolahden peruskoulun sähkösuunnittelun hankinta. Kyseessä on sähkösuunnittelu- ja palvelujen puitejärjestelyn HEL 2022-007423 sisäinen minikilpailutus, jossa tarjouspyyntö lähetettiin kaikille puitesopimuksen osa-alueelle 1 ”Peruskorjaushankkeiden sähkösuunnittelupalvelut” valituille puitesopimustoimittajille.

Määräaikaan 18.12.2024 klo 13.00 mennessä tarjouksen jättivät seuraavat tarjoajat (7):

- Hepacon Oy, 137 950 €
- Insinööritoimisto Stacon Oy, 174 280 €
- Insinööritoimisto Tauno Nissinen Oy, 140 000 €
- Karawatski Oy, 86 268 €
- Sitowise Oy, 124 800 €
- Sweco Finland Oy, 171 600 €
- Äyräväinen Oy, 172 400 €

Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelun sähkötekniikkatiimin tiimpäällikkö teki 20.12.2024 päätöksen § 5. Päätöksessä Tiimpäällikkö päätti hyväksyä sähkösuunnittelupalvelujen sisäisessä minikilpailutuksessa Karawatski Oy:n tarjouksen kokonaistaloudellisesti edullisimpana arvonlisäverottomaan 86 268 euron hintaan Porolahden peruskoulun sähkösuunnittelupalvelujen hankinnassa.

Hankintaoikaisuvaatimus

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä Sitowise Oy vaatii, että hankintayksikkö oikaisee hankintapäätöstä siten, että Karawatski Oy:n tarjous hylätään ja Sitowise Oy:n tarjous valitaan Porolahden peruskoulun sähkösuunnittelupalvelujen toimittajaksi.

Perusteluina Sitowise Oy esittää, että hankintalain 96 § mukaan hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan tai kustannuksiltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen. Sitowise Oy katsoo, että Karawatski Oy:n kokonaishinta 86 268 €, Alv 0% on poikkeuksellisen alhainen verrattuna muihin hankintapäätöksessä esitettyihin hintoihin. Toiseksi halvimmalla hinnalla esittänyt Sitowise Oy:n

hinta 124 800 €, Alv 0%. Karawatski Oy:n hinta on n. 30,9 % pienempi, kun toiseksi halvin hinta. Karawatski Oy:n hintaero suhteessa muihin tarjouksiin on n. 30,9 – 50,5 % pienempi.

Sitowise Oy katsoo, että hankinnan luonne (peruskorjaus), laajuus ja hintaero suhteessa muihin tarjouksiin huomioon ottaen Karawatski Oy:n tarjoama hinta on poikkeuksellisen alhainen, jolloin se tulisi hylätä näillä perusteilla. Sitowise Oy tuo esiin, että tilaajan riskien hallinnan näkökulmasta poikkeuksellisen alhainen hinta voi viitata epärealistisiin toimintaedellytyksiin.

Asianosaisen kuuleminen

Hallintolain 34.1 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kuulemispyyntö on lähetetty 2.1.2025 asianosaisille Hepacon Oy, Insinööritoimisto Stacon Oy, Insinööritoimisto Tauno Nissinen Oy, Karawatski Oy, Sweco Finland Oy ja Äyräväinen Oy.

Karawatski Oy antoi 8.1.2025 lausuman hankintaoikaisuvaatimukseen. Lausumassaan Karawatski Oy katsoo, että oikaisuvaatimus on perusteeton. Karawatski Oy toteaa, että heidän tarjouksensa hinta ei ole poikkeuksellisen halpa, jos sitä verrataan vastaavien kohteiden hintoihin tämän puitesopimuksen ulkopuolella. Karawatski Oy katsoo, että hinta on tämän hetken markkinan tasoa korkeampi, jos vertaa Hilmasa olleiden viimeaikaisten koulujen saneeraushankkeiden suunnitteluhintoja. Karawatski tuo esiin, että heidän hintansa perustuu useisiin vastaaviin kohteisiin samalta tilaajalta, joten väite epärealistisista toiminta edellytyksistä on erikoinen. Karawatski Oy katsoo, että edullinen hinta pelkästään ei voi olla hylkäysperuste, vaan esimerkiksi nykyisessä markkinatilanteessa se voi olla hyväksyttävä keino saada ylläpidettyä työkantaa. Lopuksi Karawatski tuo esiin, että tarjouksen ei voida katsoa olevan riski tilaajalle, vaikka se tulkittaisiin poikkeuksellisen halvaksi, koska hanke edes tappiollisena ei vaaranna toimittajan liiketoimintaa. Kokonaisuus ei ole liian suuri yrityksen liikevaihtoon nähden.

Karawatski Oy:n lausuma on tämän asian liitteenä 2.

Lausuma annettiin tiedoksi hankintaoikaisuvaatimuksen tehneelle Sitowise Oy:lle.

Muut asianosaiset eivät ole lausuneet asiassa.

Sovellettavat säännökset

Hankintalain 2 § 1 momentin mukaan lain tavoitteena on tehostaa julkisten varojen käyttöä, edistää laadukkaiden, innovatiivisten ja kestävien hankintojen tekemistä sekä turvata yritysten ja muiden yhteisöjen tasapuoliset mahdollisuudet tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Hankintalain 2 § 2 momentin mukaan hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen. Hankintatoimintaan liittyvien hallinnollisten tehtävien vähentämiseksi hankintayksiköt voivat käyttää puitejärjestelyjä sekä tehdä yhteishankintoja tai hyödyntää muita yhteistyömahdollisuuksia julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa.

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 96 § 1 momentin mukaan hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta. Pyyntö ja selvitys voivat koskea erityisesti valmistusmenetelmää, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisia ja teknisiä ratkaisuja, hankinnan poikkeuksellisen edullisia ehtoja, rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen omintakeisuutta, 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden noudattamista, alihankintoja sekä tarjoajan saamaa valtiontukea.

Hankintalain 96 § 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi hylätä hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden hinnaltaan tai kustannuksiltaan poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen, jos tarjoajan antama selvitys ja muu toimitettu näyttö ei tyydyttävästi selitä tarjottujen hintojen tai kustannusten alhaista tasoa. Hankintayksikön on hylättävä tarjous, jos tarjouksen poikkeuksellisen alhainen hinta tai kustannukset johtuvat 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden laiminlyömisestä.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa esitettyjen väitteiden arviointia

Hankintalain 2 § mukaan hankintayksikön on käytettävä hyväksi olemassa olevat kilpailuolosuhteet, kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättä sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen. Hankintayksiköiden on pyrittävä järjestämään hankintatoimintansa siten, että hankintoja voidaan toteuttaa mahdollisimman taloudellisesti, laadukkaasti ja suunnitelmallisesti olemassa olevat kilpailuolosuhteet hyväksi käyttäen ja ympäristö- ja

sosiaaliset näkökohdat huomioon ottaen. Tarjousten vertailussa tarjoajien tasapuolinen kohtelu voi toteutua ainoastaan, mikäli tarjoukset ovat keskenään yhteismitallisia ja vertailukelpoisia. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi hankintayksikkö on tämän vuoksi velvollinen sulkemaan tarjouskilpailusta tarjouspyyntöä vastamattoman tarjouksen, mikäli tarjouksen puutteellisuus tai tarjouspyynnön vastaisuus vaarantaa tarjoajien tasapuolisen kohtelun tarjousten vertailussa hankintalain 2 §:n 1 momentin vastaisesti.

Hankintalain 96 § 1 momentin mukaan hankintayksikön on vaadittava tarjoajalta selvitys tarjouksen hinnoista tai kustannuksista, jos tarjous vaikuttaa poikkeuksellisen alhaiselta.

Hallituksen esityksessä 108/2016 todetaan, että hankintayksiköllä on pääsääntöisesti harkintavalta poikkeuksellisen alhaisen tarjouksen hylkäämisessä, jos se arvioi, että tarjouksen hyväksyminen tarkoittaisi riskiä toimituksen laiminlyömisestä taikka puutteellisuudesta. Tarjoajalta voidaan arvioida puuttuvan edellytykset hankinnan toteuttamiseen myös esimerkiksi tilanteessa, jossa hankintayksikkö arvioi tarjouksen hinnoittelun perustuneen virheelliseen käsitykseen tarjouspyynnön sisällöstä. Tarjouksen hylkääminen olisi mahdollista edelleen tilanteessa, jossa hankintayksiköllä olisi perusteltu syy uskoa, että alhaisen tarjoushinnan syynä on tarjoajan tarkoitus tarjoushinnan myöhempään nostamiseen. Markkinaoikeus on useammassa ratkaisussa todennut, että hankintayksiköllä on harkintavaltaa sen suhteen pitääkö se tarjousta poikkeuksellisen alhaisena. Hankintasäännöksissä ei ole asetettu hankintayksikölle velvollisuutta hylätä tarjousta poikkeuksellisen alhaisen tarjoushinnan perusteella muutoin kuin alhaisen hinnan osoittaessa ympäristö-, sosiaali-, ja työoikeudellisten velvoitteiden rikkomisen (MAO 369/18).

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, ettei ole hankintalain mukaista hylätä tarjousta esimerkiksi matemaattisella tai mekaanisilla laskelmilla, joilla hankintayksikkö olisi määrittänyt, kuinka paljon halvempi tarjous on kuin seuraavaksi halvin tarjous tai tarjousten keskiarvo. Myöskään keskiarvohintaa ei voi tässä tarkoituksessa soveltaa tarjouksia vertailtaessa.

Mikäli hankintayksikkö harkintavaltaansa käyttäessään pitää jotain tarjousta poikkeuksellisen alhaisena ja harkitsee tämän vuoksi kyseisen tarjouksen hylkäämistä, niin hankintayksikön on aina pyydettävä tarjoajalta selvitys hinnan perusteista ennen tarjouksen hylkäämistä.

Markkinaoikeus on ratkaisussaan MAO:183/12 ottanut kantaa hankintaan, jossa oli kyse koulun rakenne-, sähkö- ja LVIA-suunnittelupalveluiden tarjouskilpailusta. Rakennesuunnittelupalvelun

osalta voittaneen tarjoajan tarjous on ollut 5.700 euroa ja vain noin 10 prosenttia valittajan (56.000 eur) ja kolmanneksi tulleen tarjoajan (43.370) tarjoushinnoista. Tapauksessa hankintayksikkö ei ollut pyytänyt voittaneelta tarjoajalta selvitystä tarjouksen perusteista. Hankintayksikön mukaan voittaneen tarjoajan tarjoushinta on ollut oikeassa suhteessa rakennesuunnittelussa tarvittavaan työmäärään nähden. Markkinaoikeus toteaa ratkaisussaan, että voittaneen tarjoajan tarjoushinta on sinänsä ollut selvästi alhaisempi kuin muiden tarjoajien tarjoushinnat. Hankintasäännöksissä ei kuitenkaan ole asetettu hankintayksikölle velvollisuutta hylätä tarjousta poikkeuksellisen alhaisen tarjoushinnan perusteella vaan hankintayksiköllä on harkintavaltaa sen suhteen, arvioiko se tarjouksen toista tarjousta alhaisemman hinnan merkitsevän mahdollista perustetta tarjouksen hylkäämiselle. Hankintayksikön on kuitenkin meneteltävä asiassa syrjimättömästi ja tasapuolisesti. Hankintayksikkö on sille kuuluvan harkintavallan rajoissa voinut kysymyksessä olevassa hankinnassa olla pyytämättä voittaneelta tarjoajalta selvitystä sen tarjouksen perusteista ja hylkäämättä sen tarjousta hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisena. Hankintayksikkö ei siten myöskään tältä osin ole menetellyt hankintasäännösten vastaisesti. Hankintayksiköllä ei ole ollut velvollisuutta hylätä tarjousta.

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevassa asiassa on ollut kyse puitejärjestelyn sisäisestä minikilpailutuksesta. Minikilpailutus on liittynyt Porolahden peruskoulun perusparannuksen sähkösuunnittelupalvelun hankintaan. Minikilpailutus on tehty puitesopimuksen ehtojen mukaisesti. Hankintayksikkö ei ole minikilpailutukseen saatuja tarjouksia vertaillaessaan pitänyt Karawatski Oy:n hintaa poikkeuksellisen alhaisena. Hankintayksikkö on havainnut, että hinta on ollut noin 30 % halvempi kuin toiseksi tulleen hinta, mutta myös muiden tarjoajien välillä on ollut selviä eroja hintojen osalta. Karawatski Oy:lla on edullisin tunti-hinta myös puitejärjestelyn palveluissa, joiden hankkiminen ei perustu minikilpailutukseen.

Hankintayksikön kokemuksen mukaan Karawatski Oy:n tarjoukset ovat olleet edullisimpia myös muissa kilpailutuksissa. Hankintayksikön kokemuksen mukaan Karawatski Oy:n suunnitelmat ovat olleet laadukkaita eikä lisätyötarjouksia ole ollut tavanomaista enemmän. Hankintayksikön kokemuksen mukaan Karawatski Oy on suoriutunut tarjoamistaan palveluista tarjouksen mukaisella hinnalla, eikä hankintayksiköllä ole syytä uskoa, että Karawatski Oy:n muita tarjoajia alhaisemman tarjoushinnan tarkoituksena on tarjoushinnan myöhempi nostaminen esimerkiksi lisätyötarjousten muodossa. Hankintayksikkö arvioi, että Karawatski Oy:n tarjoushinnan hyväksyminen ei luo riskiä toimituksen laiminlyönneistä tai puutteellisuudesta. Hankintayksikkö ei myöskään katso, että Karawatski Oy:n tarjoushinta on perustunut virheelliseen käsitykseen tarjouspyynnön sisällöstä.

Kaiken edellä mainitun johdosta hankintayksikkö katsoo, että se on sille kuuluvan harkintavallan rajoissa voinut olla pyytämättä voittaneelta tarjoajalta selvitystä hintaa koskevista perusteista. Hankintayksikkö ei siten ole menetellyt hankintasäännösten vastaisesti. Hankintayksiköllä ei ole ollut velvollisuutta hylätä tarjousta.

Johtopäätökset

Hankinta on toteutettu hankintalain mukaisesti. Tarjoukset on käsitelty tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatetta noudattaen. Hankintayksikkö on sille kuuluvan harkintavallan rajoissa katsonut, että kyseessä ei ole hinnoiltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous ja näin ollen se on voinut olla pyytämättä voittaneelta tarjoajalta selvitystä sen tarjouksen perusteista. Hankintayksikkö ei siten ole menetellyt hankintasäännösten vastaisesti. Hankintayksiköllä ei ole ollut velvollisuutta hylätä tarjousta.

Edellä esitetyillä perusteilla Sitowise Oy:n tekemä hankintaoikaisuvaatimus ei anna aiheutta muuttoa Kaupunkiympäristön toimialan tilatpalvelun sähkötekniikkatiimin tiimipäällikön tekemää hankintapäätöstä.

Kaupunkiympäristölautakunnan toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisun käsittelee lautakunta. Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta on toimivaltainen käsittelemään hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Julius Fagerström, lakiasiantuntija, puhelin: 09 310 52798
julius.fagerstrom(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintaoikaisuvaatimus
- 2 Karawatski Oy lausuma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisupäätös

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikai-

Asianosaiset

supäätös
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, hankintaoikai-
supäätös